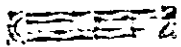

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 20. Juniusban 1789.

Minden-féle jegyzések.

A' *Lembergi* Levelek után irhatjuk, hogy az Orosz Seregek Moldvából meg-mozdultának és mennek más-felé, a' *Szebeni* Ujság pedig semmit egyebet nem it, hanem hogy Hertzeg *Kóburg* egész Táborával útban vagy on, és váratik az Erdélyi há-tár-szélekre, hól Oláh-ország-felől még tsak hült nyomát sem láthatni az ellenségek; a' honnan miu-denek azt gondolják, hogy a' Hertzeg *Kóburg* Tá-bora a' *G. Hadik* tzéljának segítségére liet. — *Lau-donnak* tsak nem három annyi számú az ellensége mint a' katonája; azonban az eleségbéli dolgok is egy kis kéfedelmet szenvedtek; a' honnan nem tsu-

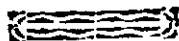
da, hogy még eddig ezen esmeretes Vitéz semmi nevezetes dolgot itten az idén nem tehetett. Most egynéhány Sergek útban vagynak ugyan Táborához; de ha az ezen hónapnak 24-dikére tett Békességgel váró Kurir meg-nem talál érkezni, vagy ha meg-érkezik-is és békeiséget nem hoz; minden Táboron kívül lévő Sergeink a' Táborhoz indulnak; még talám a' Cseh-országban s. t. fekvő 140-ezer-is. Már a' Laudon Táborától egynéhány naptól fogva nem érkezik a' Posta, melyből ugy ítélünk, hogy itten nagy dolgok folynak. — Laudon magát visszavonta,

A' nem régenten Gróf Erdődy János Ur halálával árván maradott Magyar-orzági fő Kamaráriusi Méltóságot az edgyesült Magyar Kantzellária első V. Kantzelláriusának Székelyi Mátyás József Ur ő Excellentiájának, ő Felsége Kegyelmesen által adni méltóztatott. — Likáner Sergebéli Kapitány Kisfics Urát pedig, ki a' nem régiben jelentett tsatában magát olly nevezetesen ki-mutotta, Májorra tette. —

Pofony. — „Azok közzül a' 3 Törökök közzül, kik Novinak meg-vételekor el-fogottatván, parolára haza botsáttattanak vala olly fel-tétellel, hogy egy hónap alatt visszajöjnének, (és a' kik mind eddig oda maradván, a' többi Tisztek miattak, a' mint már irtuk vala, mind vasra-verettek) a' napokban 13 Pofonyon mene keresztül hadi-örizet alatt, kik önként visszajöttek, és az ő érettek vasat szenvedő Pajtásaiknak sorfokon meg-illetődve valának; még a' más 17-is útban vagyon, és minden órában Pofonyba fog meg-érkezni.

Béts. — A' napokban külömbb külömbb szemlyék vitetének fogságba; kik hamis pénzeket u. m. 20 krajtzároft és 2 forintofokat készitvén, tsalják vala a' Világot. Ezeket egy Leány árulta - el; ki edgyel ezek közzül közélről való Baráttságban élvén, a' dolgot sajdította vala. Tsak ilyen a' Vá-
szon-tseléd *Titoknak.*

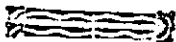
A' Hertz. Kóburg Táborától egy hozzánk küldött meg-jegyzés: Kedves Barátom! Ugyan vald-meg — mit fizettek néked az Oroszok, hogy a' Törökököt olly hitel-felett öldökölöd, és az Oroszok közzül alig bántosz edgyet kettőt? vagy talám igen alá-való katonának gondolod a' Törököt? Én tavaly 3-fzor valék a' Törökökkel *Attakba*, mind bátor vi-tézségeket, mind hadi-fortélyokat magam tapasztalván írhatom, hogy a' Török ollyon katona, ki-hez, ha olly fok és jó ágyuji vólnának mint nekünk, ha egy kevésé jobb rendet tudnának tartani, ha-fanló katona nem vólna Európában, és így-is tsak a' Magyar Húszár valamivel elébb-való nállánál. Én a' 7 esztendős Pruszszus háborúban jelen vól-tam; az utolsó Baváriai tsetépatéból víszsza egy göllyóbis tsinálta seb-hellyet hoztam; de minden Pruszszussal való tsatázásunk tsak *Ostúblán* való já-tékhoz hasonlittathatik a' Törökökkel való tsatázáshoz képeß; kik mint meg-annyi veszett Oroszlányok éle-teknek önként előre-való el-szánásával ütnek a' mié-inkre. Mi itt a' Táborban minden-féle Ujságokat olvastunk, és látjuk mi történik, 's mit irtak. Egy tavalyi tsatánkban, hól. 600 Törökököt és a' mié-ink közzül 18 embereket irtál vala, a' Német Le-

velek után, el-esleknek lenni, jelen voltam, és vízf-sza két sebeket hoztam — 's ezen tsatáról irt Leveledet-is olvastom; de meg-vallom nevetve, mert ekkor közel 400 embereink maradának halva a' tsata piattzán — de e' még semmi; mert a' részünkről való Tudósítákokot még-is a' valósághoz közelebb jöni találjuk, de a' Muzskákról tett. Ujságbéli Tudósítákok sokszor a' tsömörig részre hajlók. A' mi Táborunk Isten segedelmével mozdúl, merre, és miért? Kérd - meg Hertzeg Kóburgot; mert tsak ő tudja. Utunkot, meg-érkezésünket és további tsatáinkot én fogom ezután a' Kírirnak meg-írni részre-hajlás nélkül. Nevemet ne tudokozd; én egy jó akaró Barátod 's hajdoni tanuló-társad vagyok; ki minden Ujságok között a' tiédet betsüllöm leg-többre; noha te-is sokszor hazudsz. — Ely fokáig — várd Levelemet. s. t. *Um!! Mikor ilyeneket olvas az Ujságíró többnyire a' füle-megit szokta vakarni; de igazán van írva.*

Az Anglus Király finak Jorknak Obester *Lens-xal* esett *duellimának* indító oka — és a' történetnek bővebb le-írása így vagyon: — „ A' nevezett Obester és Hertzeg Jork ebéden egy ollyon bizonyos gyülekezetben, melynek a' Hertzeg tagja vála, edgyütt lévén, egy ollyon meg-fontolatlan szót talála az Obester ki-ejteni száján, mely a' jelen valók közzül sokoknak nem fülek' inye-szeit hangzván, egy valaki a' Társaságból meg-akarván szóval vágni az Obestert, azt mondja: az Obester mindenkor ollyan szép dolgokat beszél, melyekről tudja, hogy senki bizonyosságot nem kíván —
 min.

— mintha rövideden azt mondotta volna: az Obesler sokat hazud. — A' Hertzeg meg-halja ezt, és bámúl rajta, hogy egy valaki az ő Regement-jébéli Tifztnak olly durván bátorodik szollani; és még nagyobbban azon, hogy az Obesler ezt minden szó-nélkül hagyá. Erre a' Hertzeg Gróf *Pagétnak* azt találja mondani, hogy az Obeslernek az ebéd-felett egy valaki ollyan szót adott, mellyet egy Nemes embernek el-szenvedni nem szép dolog. Ezt meg-tudja az Oesler, hogy a' Hertzeg ezen Grófnál mit mondott rólla, azért kívánnya vala a' Hertzeg-től, hogy mondaná-meg, ki légyen az, a' ki néki betsülete ellen szóllott, és mi az, a' mit szollat? mivel ő nem emlékeznék, hogy efféle betsületét sértő szót hallott volna. — A' Hertzeg nem akarja vala ezen Férfiat ki nevezni. Erre ír az Obesler ezen ebédlő Tárfaságnak több Tagjaihoz, hogy mondanák-meg, ki lett légyen az, ki ő ellené betsület sértő szóval élt volna; de senki sem ada néki elégséges feleletet; sőt mindenek tréfáson irának vizsza u. m. — Az edgyik azt irá: „Én arról Prothokolumat nem tartak a' mit az asztalnál beszéllenek — a' másik megint azt irá: „Én a' kegyelmed irását vettem, és kegyelmednek aláztatos szolgája maradok. — A' harmadik ezt felelé: „Én a' kegyelmed Leveléből azt veszem észre, hogy kegyelmed a' maga dolgát még ebben a' Világban jó rendbe akarja szedni, vagyon fzerentsém hát ezen szempillantástól szolgáltatott alkalmatóságot hasznomra fordítani, és az Urat arra emlékeztetni, hogy kegyelmed nékem 73 *Guinéekkel* adós, mellyeket ezen

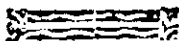
zédulámat kézhez adótól könnyen meg-küldhet; mivel igen kefervesen esnék, ha én mind ezen pénzemet, mint kedves Barátomat edgyütt kéntelenítettém el-vefzteni. Ezen vagdalós válafozokat és ezekhez hafoanlókat vévén az Obefter, kéntelennek láttya vala magát a' Hertzeget egy viláfos feleletre kénfzeríteni, mellyet midön a' Hertzeg meg tagadott vólna, így hívá ki *duellumra*, mellyet már közelebb költ Levelünkben meg-irtunk vala. — Alig vala a' *duellumnak* vége, fel-ugrik a' Hertzeg egy Paripára, és sebefsen nyargala a' *Carleton* nevü Udvarba, hól az ő Báttya *Vallys* és a' *Clrenei* Hertzeg egész elmebéli nyughatatlansággal várafoznak vala reájja. Ezek meg-ölelék ötet; és el-menének leg-ottan *Vindforba*, hogy a' Királynak és Királynénak a' fzerentséfen végbe-ment történetről hírt vigyenek. Midön a' Király és Királyné látták és hallótták vólna, hogy *Jorknak* az ő Kedves fiának fül-haját el-horta vólna a' gollyóbis, mind a' ketten könyvezni kezdenek. A' Király maga meg-ölelé *Jorkat*, és így kiálta-fel: Kedves *Jorkom!* A' te életedet, és azzal az enyimet az Isten tartotta-meg! A' Királyné tsak nem magán kívül vala az ijedség miatt, és az Obefternek és az ő *Secundánsának* *Lord Vinkhelsédának* az Udvarba való bé-lépés leg-ottan meg-tiltaték. Az Obefter a' Regimentnél marada; de az ilyen Obefterből ritkán fzozott Generalenni. — Sok van már illyenkor a' rováfan — ezt pedig előbb — vagy később le-rovatják vele.

a' Likáner fzelekről Jun. 6-dikán. — Egynéhány apoktól fogva éppen olyan rettentő félelmes tscndes-

Jelség uralkodik ezen mi szél-határinkban, mint a' mellyen az ég Kárpitján öszve-tódult veszedelmes menydörgésekkel fenyegetődöz setét fellegeket szokott meg-előzni. Már a' mi Szélbéli Sergeink úgy állittattanak, hogy ők minden pertzentésben vagy az ellenségre üthésenek, vagy azoknak keményen állhalsanak ellent. *Ohhigri* tállyekára megint vég-hetetlen Törökség érkezett-meg, és már itt az ellenség leg-alább-is 3 annyinak számláltatik, mind a' *Laudon* Tábora — azonban a' *Laudon Plánusa* má-iz is egy meg-változott ugyan, de által-nézhetetlen utok. — A' napokban *Laudon* vég-hetetlen fok fél akós hordotskákot kíván vala magának, és mi máig sem tudhatjuk mivégre. —

Karlsbadból Jan. 9. dikén. — Tudjaé mi az Új-ség? — A' Horvát-orzági ezélt Tábornak fő Szál-lása jó-világra *Karlsbadba*; honap ki mozdul *Szlin*-ből, és 2 napok alatt itt léstén. Az ezélt *Generál Stab* és az *Inzsinér* Sereg mégyen a' Nagy Tábort-hoz, és *Feldm. Laudon* indúl honap *Geßleda* felé, hogy ott Török Lakadalmat innepelvény. Ide ént (szól az író) tántzba vagyok hivatalos. Egy-éle való gazdag kereskedő és jóviláde hurokon a' mu-likátot — többnyire az fontos felet szarató hurok elközölköt; mellyekkel a' *Demény* úrvu *Torokok* érzékenységei foznak fel éreztetén.

Horvátország Jan. 4. dikén. — Azon napot ban támodott *Tíz* által, a' mi *Barthol* által ellen-ben fekvő *Ó-Geßleda* bükben a' *Komendán* — *Só és Vám-házok*, a' *kenyér-ütető Tüz* ház, a' *Dély* Sergeinek *Épudállás*, a' *Kulmát-ház*, és *mantere*

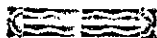

32-ezer forintokat érő ágyukhoz tartozó fa-eszközök, sőt maga-is egy drága tüzet óltó Vizi-puska a' tüznek préda hamvává levének. A' rémulés az egész Városban oly nagy vala, hogy előbb senki sem tudja vala, szaladjon-é életét menteni, vagy a' tüzet óltsa; mivel csak meg-sem tudja vala gondolni a' Nép, hogy a' mi *Berbiri* szomszédjaink ezen alkalmatosságot a' magok hasznokra fordítani kívánván, hozzánk által ne-űszenek. De mit tselekednek a' mi szomszéd ellenségeink? kik a' mi Városunkat tüzhöz, minket pedig veszedelemben szemlélnék vala lenni? az egész égés alatt csak együlvést sem tevének, és egy bombit-is többet által nem vetének. Nékiünk már az ő ránk-ütések ellen jó rendeléseink valának előre; de a' ránk ütést csak nem-is próbálák, és így a' tűz, nagy Kárral ugyan, de szerentsélen meg-óltaték.

Utolsó jegyzések. — A' Felsőleges Császár maig-is *Laxenbugban* vagyon; a' héten-is *Instántziákot* vetté bé; de senkivel sem beszél, hogy ezzel-is nyavalyáit ne-terhelje. Az *Anglus Király* megint *roszszotskán* vagyon; valamint az *Orosz Császárné*-is. — A' *Francia Korona Hertzege* ezen hónapnak 3-dikán életének pedig 8-dik esztendejében bizonyoson meg-hólt. Az *Anglus Követ* *Varsóba* érkezett és a' Szövetség-et ujítja. — A' *Svéd*ek az *Oroszok*nak örizekre itván, a' *Tudósítások*-szerint 3 anyyi *Orosz Serget* meg-verték és meg-futamtattak.

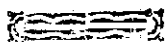
Ezen Tudóstitást ugyan már kétszer olvasták a' mi Erd. Olvasóink; de minthogy ez fokokban különbezik, 3-madszor-is ide iktatni méltónak itéltük.

Horvát-országban 4-dik Juniúsig még útban vól-
tanak a' Seregek, melly idő tályban az utóltó Ba-
talionok-is a' Szluini Táborba szállottak, és ezen idő
után nem óltalmazólag, hanem ellenkezőképpen fog-
ják magokat viselni Sergeink. — A' Fő-Vezér Báró
Laudon Máj. 23-dikán Károlyvárról Szluinba utazott,
10 órák alatt minden-felé el-nyargalt, és az egész
Czettini környéket meg-tekintette, minden Generáli-
fokat, a' kik ötet kísérték, ki-fárasztván. Estvére
Szluinba ment a' Fő-Vezérünk, és azután hamar
mintegy 9 órakor egy Tábori Kurir hozta a' kedvet-
len hírt *Likkából*. A' Fő-Vezér leg oltan el-küldé
a' Fő V. H. *Vallist*, és maga Szluinban maradt,
minden embereit és különös Kantzelláriáját, a' Tá-
bori fő-szálláshoz tartozandó Tiszteket és Inzsinér-
feregét maga-mellé vette. — A' Hadi-Kantzellária
30-dikán ment-el Károlyvárról Szluinba, és még csak
a' Hadi-Kassa vagyon hátra, mivel a' Bétsből vá-
ratott pénz még el-nem érkezett. — A' Szluini Tá-
bor e' következő Batalionokból áll; 1 Bat. *Gyu-
lay Sámuel*től, 3 Bat. *Ferdinándé*, 3 Bat. *Dáitsmájsz-
teréből*, 2 Bat. *Nájgebauré*, 1 Bat. *Pályjé*, 2 Bat.
Klébeké, 2 Bat. *Lattermanné*, 3 Bat. *Nádasdyé*;
mind-öfve 17 Batalionok. — Már jó időtől fogva
mozgásban vólta a' Törökök, 20-dikán különbh-
féle hírek jövének, hogy a' mi földünkre által üt-
ni szándékoznának, de mivel a' Seregek eleség nél-
kül meg nem indulhattak, az időnek rövidsége meg
nem

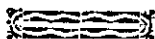
nem engedte, hogy azokat meg-előzték volna. A' múlt Őszfel 3 tsatákokat és 4 erős Sántzokat építettett Generál *Vallis* azoknak a' 25 faluknak óltalmazására, mellyeket a' Tavalyi hartzra-kelésben az ellenségtől el-foglalt vala; itten a' mi vitéz *Likhai* katonáinknak a' Törökök' sullyos erejeket kellett érezniük, és vitéz ellent-állás után 24 falukból ki-takarodniok. Nap' virradtakor 16 ezer Törökök szélső őr-állásunkat meg-támadták. Kapitány *Tomliánovits*, a' ki vitéz maga viselése végett Hadnagyságról egyenesen a' Kompániához jutott vala, az ő Kompániájával a' *Beberai* Sántzban állott, és leg-először-is egy ellenséges csoportnak ostromlását állotta-ki: meddig az ő embereinek puska-pörök és gollyóbifok vólt, bátran védelmezte magát a' Sántzban, de ebből ki-fogyván, kardal akart magának útát nyitni az ellenséges csoporton keresztül, de a' nagy sokaság erőt vévén rajta, minden embereivel edgyütt le-vágattatott. Szerentséfebb vólt Kapitány *Kifsits* Ur, a' ki, minekutánna az ő Népe minden töltéseket el-lövöldözött volna, még egyszer neki bátorította embereit, bajonéttel és kardal útát tsinált magánk a' nagy tsomó ellenségen által, és kevés veszteséggel egy erdőhez ért, melly óltalomúl szolgálá néki. Ő-alatta Zászlótartó *Vlatkovits*, a' ki alig érte-el az ifjui esztendőket, vitézül hartzolt. Ezen idő közben a' többi őrizet-házokat és egy Tábori Bataliont-is meg-támadták a' Törökök, és mindenütt bellyebb nyomúltak. A' Fő Hadnagy *Kovátsevits* egy Kompániával segítségre fíetett, de a' Törököktől körül-vétegett, és tsak 15

em-

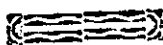

mberei vel menekedhetett meg; maga mindenétől meg-fasztattatott és nyergeletlen lovan szaladott-víz-fa. — Az ellenségnek veszteségét nem lehet meghatározni, de sokkal nagyobb volt a' miénkénél; mert mindenik emberünk 60 töltésekkel bírt, és csak edgyik sem mozdult-ki a' helyyéből, a' meddig a' puska-pora tartott; a' hátrálás-közben-is sokon este-tek-el az ellenség közzül, a' kiket kardal és bajonét zúrálással távoztattak-el magoktól a' Horvátok. A' mi Népiünk leg-fellyebb 2000 emberekből állott, és semmi reménysége nem vala a' legittséghez. Mostan B. *Vukásovits* Seregének edgyik része vagon útban oda-felé.

Ezek az ellenséges Seregek Máj. 25-dikén Dobrotzelló-felé vevén útjokat; az itten lévő Sántzunk 2 Kompánia *Ottotsániaktól* vala erősítettet. 27-dikén reggel 9-ed-fél órakor 8000-en 2 oszlopokban közelitettek a' Törökök; az első ellenséges Sereg az ütközetre választott népből álla, a' második az el-esetteknek és meg-sebefedeknek el-hor-datására rendeltetett, és a' 3-dik hátul vólt tartalékul. Az első osztáj lassú lépésekkel a' Sántzhoz mintegy 500 lépésnyire közelgetett, annakutánna egymástól el-széllyedtek, a' Sántzot körül-vették, és rettenetes Alláh kiáltással neki ugrattak. A' miénk szörnyü tüzeléssel fogadták őket, ugy hogy rákásra esének a' Törökök, az élők a' meg-hólt társa felett kellettett viaskodnia; 9-szer ujjitotta-meg az ellenség az ütközetet, és mind annyifor veretett-víz-fa, ámbár kétszer olly közel-jöve, hogy pistolyokkal lövöldözze a' Sántzba. A' mi Tisztjeink

jeink által-látván, hogy az ellenséget minden vesztesége mellett sem űzhetnék-vizfza, el-tökéllék magokban a' Sántzból ki-rohanni, melly ki-rohásnak szerentsétlen ki-menetele leve. A' népség egyszeribe körül-fogattatott, és a' Sántztól el-szag-gattatott, a' hártzolás nyakafon folytattatott, miglen végtére a' derék Kapitány *Popovits* agyon lövözteték, ekkor a' legénységének maradványa nem tarthatá többé magát, a' rendet el-bontá és le-vá-gattaték. A' Sántznál estvéli 8 óráig tartott a' tüzelés, az őrizet újra puska-töltéseket vett magához, és az ellenség meg-szűnt a' lövöldözéstől. De mivel víz nem találtatott a' Sántzban, a' szünet nélkül való tüzelés, hévség és szomjuság által annyira el-bádjadott az őrizet, hogy tovább meg-nem állta benne. A' mi embereink 6 foros négy-szegbe öfzve-állának, minden ágyuikat magokkal vivék, a' Sántzot fel-gyújták és a' hegyek-felé vizfza-vonák magokat. Eleinten tsak távolról üldözte őket az ellenség, de véletlenül egy ellenséges tsordára akadtanak, a' kire el-tökéllött bátorsággal rájamenván, les-helyeiből szélyel-verték; melynek utáná a' *Mazini* hegyek-felé szép rendel vizfza-térének. Az ellenség másod napon a' holtakat és sebbe esieket fel-kerelle, és azután *Bihats*-felé vizfza-vonta magát. Az ellenségnek vesztesége felettébb nagy lehet, kiváltképpen a' Sántznál, a' hól 9-szer meg-ujjitott ütközete-fok embereibe került. Réfzünk-ről 290 --- emberekbe telik a' veszteség, a' kik közzöl naponként egynéhányon térnek-vizfza. — A' Horvát-országi Seregeknek Fő-Vezére elégséges bolfszút

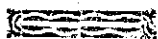

g állani el-esett vitéz Horvátaiért, és ezen tsak-
knak véget fog vetni, mellyekben mind a' két ré-
ek vezetések szoktak lenni. A' mi ötöt Plánumjá-
k véghez-vitelében akadályoztatja; az a' meg-
ért eleségnek el-maradása, mellynek el-érkezését
rajtva várja, hogy minden erővel meg-ütkezzön
Törökökkel, a' kik erős Váraik mellé vonták-
meg magokat, a' honnét tsak Feldm. *Laudon* üzhe-
-el őket. Annyival inkább reménylhető, hogy nem
og sokáig késni az ő hadi-munkájával, minthogy

A' Bánáti Fejér-Templomi Tábori-sereg, mel-
yet Feldm. *Hadik* vezérel, a' Dunán által-ment —
berviába. Látom hogy Erd. Olvasóimnak szívük
neg-indúl ezen örvendetes izeneten, és azon ked-
vetlenség, mellyet Hadi-Vezéreinknek kéfedelmes
munkálódásaik okoztanak bennük, ezen jelentésre
egyszerre el-öfzlik. Minden igaz Hazafiakkal ed-
gyütt örülni fognak leg-inkább azok, a' kik a' vé-
rengző hadnak süllyos terhét fő-képpen érzik. A'
Bánátból jött Stafétával e' következő, Junius-
nak 6-dikán-költ Tudófitás érkezett Pestre.

„E' most folyó hónapnak 5-dikén reggel 7 óra-
kor a' Fejér-Templomnál táborozó Seregek, a' Du-
nán veretett kettős híd' segítségével szerentséfen ál-
tal-mentek a' Törökök földjére. Elöl-járó Sereget
formált 2 *Furmzer* és 8 Vafas Divíziók, utánnok a'
sok Magyar és Német Batalionok; eleget ágvuztak
a' híd' tsinálása alkalmatofságával a' Törökök; de
látván, hogy kezd már a' Nép a' hidon nemni, el-
takarodtak és a' hegyre vitték-fel ágyuikat. „

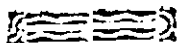
Altal-ment tehát Fő-Vezér *Hadik* az ellenség
földjére, magával vitte a' vitéz Magyarokat, és a-
zok-

zokkal edgyütt a' félelmet és rettegést, melyet gyö-
zödelmes karjaik fognak el-terjeszteni a' Törökök
között. Ment léfzen Bánát a' Török-pusztitástól;
az ellenség' földjén léfzen a' véres ütközeteknek
piatza, és nintsen mit tartanunk Hazánkat pusztító
Török bé-tsapásoktól. Vélhető, hogy Gróf *Klerfő*
Ur sem fog sokáig késni az ő vezérlendő Seregével,
melly Káránsebesnél Táborban fekszik; és mennél
előbb ő-is bé-fog nyomódni Oláh-országba. E' két
Bánáti Seregnek meg-mozdulásával bizvást reményl-
hetjük, hogy az Erdélyi Tábor a' Moldovai Sere-
gekkel egyetemben elő-fog kelni. — Ezt lehet a' mos-
tani környül-állásokból ki-venni; mi fog ezután tör-
ténni, mi nem, azt jövendőlni, képtelenség. Az
Istennek segítségében, Vezéreinknek böltsétségében,
és hadainknak bátor szívekben helyheztetvén bizo-
dalmunkat, reménylhetjük, hogy a' vérengező had-
nak nem fokára végét fogjuk érni, és olly békéség-
gel meg-áldatni, melly Hazánknak boldogítására,
és Nemzetünknek ditsőségre fog válni.

Egy Salyiból vett Levél szóról szóra. — „Tartzal
Várofsában lakós N. és vitézlő *Kováts János* Urnak
ugyan *János* nevezetü kedves fia Hertzeg *Eszterházi*
Miklós Regementében lévén Kadét Káplár 19. esz-
tendejü, a' múlt 1788. esztendőben Zemlinnél Már-
tziusnak 7-dikén Pikéten lévén leg szélső Strázsán,
a' midön a' Pogánynak rettentő Záporától el-borita-
tott volna, jövének segítségére mind az Hadnagya,
mind az Kapitánnya, ugy mint *Malovetz* Ur, a' ki-
nek Komandójából volt, de az véghetetlen erő ellen
semmit nem tehetvén az Hadnag Ur, ugyan életét
ott

ott le-tévén. Kapitány *Maloretz* Ur 4 halálos sebet kapván, és alig menekede-meg a' Pogányok kezéből; azonban a' szegény fiatal Káplár-is oda vesz. Hogy az Szüléinek szokott levelezése meg-szünt, nyúghatatlankodnak, minden-felől tudakozódnak, az Regiment Komendánsát-is kéri, hogy kedves fjak-felől őket tegye bizonyosá élé, vagy megholt? de mind addig semmi valóságos Tudósítást nem vettek, valamig Fijaknak Pajtásza *Seres* nevezetű Káplár a' Szüléivel-is jó esmérős, ugyan a' múlt éztendőben Máj. 7-dikén a' szegény Káplár felől a' Szüléinek ilyen Tudósítással leve, hogy: szegény *János* Mártz. 7-dikén a' *Zemlinnél* lévő 3 tsatázásban, a' hól magam-is jelen voltam, a' midőn előbb három Törököt le-vágott vólna, tsak ugyan maga-is a' Pogánynak áldozattya lett, mert nékie rohanván diribrúl darabra kontzolták, 's már az Örökké-valóságban vagyón. Ezen szomorú Tudósítást vévén keferedett Szüléi, ámbár meg-vigasztalhatatlanok valának, mindazáltal a' Romai Katolika Hitnek szokása-szerint nem tsak akkoron mingyárt több Templomokban *Isteni* szolgálatot tettek érte, hanem ez *idennis in Anniversario* szomorú szokások között a' Templomokban szegény Fajokért ájtatóságokat tettek; azonban most közelebb múlt Májusnak 7-dik napján kapnak a' Postáról egy Levelet, mellyet az Attyafia kezében fogván, fel-kiált: *Ur Isten!* mitsoda jádtzodtatás ez, ez a' *János* Ötsém Levele! mellyet a' Szüléi halván, meg-némúlva érzékenység nélkül fok ideig valának, fokára a' Levelet az Attya fel-szakasztván,

's leg-elsőbb-is az alá-való írást tekintvén, láttya ezen írási: érdemetlen, igazán szegény síjak *Koráts János*. Képzelheti az Ur mitsoda Szív dobogások, 's lohajtások és ohajtások között lett a' Levélnek el-olvasása (mellyet én azután egy héttel ámbár nem rokon, olvasván, még is meg-könyveztem) mely kefervesen ír *Konstántzinápolyból, de dato 3-tie Apr. Anni Currentis!* miként panaszkodik keferves rabsága-felől, mint áldja a' Frantzia Követ Urat, hogy ennek *interpositiojára* még is már most olly pogányúl vélek nem bánnak. El-fogattatáfa idején, míg Belgrádra vitték háromszor térdepelt-ték-le, hogy fejét vegyék, 's két hétig a' Belgrádi fogságban lévén, a' Basa az alatt nékie egyszer levefen, mászor szárazan riskását küldött, 's azon *Transporttal*, mellyel ő *confiroztatott Konstántzinápolyban* inditattak 600-an, de ezen számból csak 164-en jutottak életben oda, a' többi ki éhen, ki az útnak terhétől, ki más keferüiségektől meg-emész-tetvén, el-hóltak; utollyára fő efedezése kedves Szüléjei előtt, hogy ötet azon keferves rabságából ki-szabadítani méltóztassanak, le-irván mitsoda úton és módon lehessen azt véghez vinni. Már mostanában ezen érzékenységes Szülék minden igyekezettel azon vagynak, hogy halottaiból fel-tamadott síjaknak örvendetes szemléléséhez mentül előbb juthas-sanak.

Tudósítás.

A' kik a' Táborazó-helyekről ezen háború alkalmatosságával bizonyos Tudósításokat küldenek hozzánk; azok küldjék-bé Titulusakat-is, és a' háború után-is 3 esztendeig ingyen Ujságokat küldjünk az illyenrek. Hozzánk küldött Leveleiket pedig ne féltsék, hogy senki meg-lássa. Az azt vizsgáló Ur ki-húzza azt a' mi Levelünkéből, a' mi nem oda való, másnak pedig nints hatalmában tudakozni ki mit írt?